

РЕШЕНИЕ

КАРАР

«15» апреля 2019 г.

Югары Лашчы авылы

№ 66-1

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнарына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турында энше раслау хақында

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарының Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законга һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү буенча эшен камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Уставына таянып, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнарына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турында энше расларга.

2. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарына:

үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган эшкә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән эшнең үтөлеше өчен жаваплы затларны билгеләү;

жаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертәргә.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән ун көн узгач үз көченә керә <http://pravo.tatarstan.ru/> шулай ук Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында түбәндәге адрес буенча урнаштырылырга тиеш <http://buinsk.tatarstan.ru>.

4. Боерыкның үтөлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Татарстан Республикасы
Буа муниципаль районы
Югары Лашчы авыл жирлеге башлыгы

Г.н. Усманова

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге жирле
үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнарына
үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турында эш

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнардагы һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр һәм үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген күздә тотта.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткөрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы Аппаратының юридик бүлгегә һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткөрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләргә, каршылыктарны, пробелларны бетерү, хокукый жайга салуда кабатлау;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренә (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук куллану нәтижәләгән арттыру;

муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләргә тарафыннан контрольгә гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә ала жыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләү үзгәрешләр:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка закон актлары;

Россия Федерациясә Президенты указлары, Россия Федерациясә Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткөрүнең нигезләргә булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчеләкләргә турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау

һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкилләклә органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мәрәжәгәтләре, шул исәптән үз эченә алган мәрәжәгәтләре:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлығы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренң, семинарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге эшнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультациялар үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге эшнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукый актларны дөгьвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар иҗат итү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советының 2017 елның 24 мартындагы «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында» 3-18 номерлы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

«Гарант», «Консультант Плюс» мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү»;

«Гарант», «Консультант Плюс» мәгълүмат системасын хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү»;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенң «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, әлеге эшнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяленә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенң чикләрен

үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;
иҗтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый җайга салуда тулылык;
коллизия хокук нормалары;
юридик-техник характердагы хаталар булу;
аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;
муниципаль хокукый акты кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;
норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;
муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлеге;
муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кәргән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, җирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтиҗәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актының үз көчен югалтуын тану турында, Яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяҗы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренең вәкилләкле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтиҗәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, җирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтиҗәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге эшнең 14 пункттындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтиҗәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәрү нигезләре.

1.2. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә

юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен жиберелә.

Өлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жиберелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзер булырга мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый ижат итү эшчәнлегә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукый җайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплы затлар җаваплы.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнырга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә җирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.